

Uppgift 21

Varför kan arbetet med att hämta vatten leda till fattigdom? Resonera om olika orsaker. Ta hjälp av begreppen i rutan.

Uppgiften prövar följande del av kunskapskravet

Dessutom för eleven resonemang om orsaker till och konsekvenser av ojämlika levnadsvillkor i världen och ger då **enkla och till viss del/utvecklade och relativt väl/välutvecklade och väl** underbyggda förslag på hur människors levnadsvillkor kan förbättras.

Bedömningsaspekter

- I vilken utsträckning eleven tar upp relevanta orsaker till hur arbetet med att hämta vatten kan orsaka fattigdom.
- I vilken utsträckning elevens resonemang innehåller enkla/komplexa orsakssamband.
- I vilken utsträckning elevens resonemang utgår från olika perspektiv, t.ex. individ *eller* samhälle *eller* kort sikt eller lång sikt.

Beskrivning av progressionen

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
<p>Eleven tar upp en relevant orsak till hur arbetet med att hämta vatten kan orsaka fattigdom.</p> <p>Elevens resonemang innehåller ett enkelt orsakssamband.</p> <p>Exempel på ett enkelt orsakssamband: <i>Om kvinnorna får ägna mycket tid åt att hämta vatten hinner de inte utbilda sig.</i></p>	<p>Eleven tar upp olika relevanta orsaker till hur arbetet med att hämta vatten kan orsaka fattigdom.</p> <p>Elevens resonemang innehåller antingen ett komplext orsakssamband</p> <p>eller</p> <p>Elevens resonemang utgår från olika perspektiv, t.ex. individ/samhälle.</p> <p>Exempel på ett komplext orsakssamband: <i>Om kvinnorna får ägna mycket tid åt att hämta vatten hinner de inte utbilda sig och då har de svårare att få jobb vilket gör att många blir kvar i hemmet.</i></p>	<p>Eleven tar upp olika relevanta orsaker till hur arbetet med att hämta vatten kan orsaka fattigdom.</p> <p>Elevens resonemang innehåller både flera komplexa orsakssamband</p> <p>och</p> <p>Elevens resonemang utgår från olika perspektiv, t.ex. individ/samhälle.</p> <p>Exempel på ett komplext orsakssamband, se C.</p>

Relevanta orsaker kan handla om:

- att arbetet med att hämta vatten går ut över barnens skolgång, vilket i sin tur kan påverka hela samhället negativt eftersom en utbildad arbetskraft är viktig för ett lands ekonomiska och sociala utveckling
- att arbetet med att hämta vatten tar tid från andra arbetsuppgifter och därav påverkar individens försörjningsmöjligheter och samhällets potentiella arbetskraft
- att arbetet med att hämta vatten påverkar individens hälsa negativt
- att flickornas/kvinnornas villkor kan försämrans när de tar det största ansvaret för arbetet med att hämta vatten.

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå E

För att kvinnorna inte hinner gå i skolan och då är det ingen som har någon utbildning och får inget jobb.

Kommentar: Elevens resonemang är relevant och innehåller ett enkelt orsakssamband.

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå C

Eftersom att kvinnorna måste hämta vatten varje dag så hämmar det deras chans att utbilda sig och då blir det svårare att få jobb. Om en stor del av befolkningen inte är utbildad desto svårare är det för ett land att utveckla sig.

Kommentar: Elevens resonemang är relevant och eleven förklarar hur arbetet med att hämta vatten påverkar individer och hela länder. Elevens resonemang knyter samman två perspektiv (hämta vatten – sämre utbildning hos befolkningen – mindre möjligheter för ett land att utvecklas).

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå A

Om man tänker på den enskilda individen som måste gå och hämta vatten så tar det oerhört mycket tid och kraft. Tid som man istället skulle kunna lägga på att försöka skaffa sig jobb och t.ex. utbildning. Det är såklart jobbigt fysiskt och jag tror även att man drabbas psykiskt, att ständigt veta att det behöver göras, press från andra och det tar "för lång" tid innan vattnet hamnar i hemmet, oron längs vägen för tjuvar, våldtäktsmän, misshandel m.m. Detta straffar såklart hela landets utveckling då man först och främst prioriterar att överleva (mat, vatten osv), och då har man inte möjlighet att kunna fokusera på jobb som drar in pengar. I fattiga länder är tillgången till vatten låg, och det är alltså en anledning till fattigdomen. Det är ett samband!

Kommentar: Eleven tar upp olika orsaker (t.ex. tar tid, påverkar fysisk och psykisk hälsa) och elevens resonemang innehåller komplexa orsakssamband som konkretiseras med flera relevanta exempel, t.ex. oron för våldtäktsmän. Resonemanget utgår från såväl individens perspektiv samt hela landets perspektiv och förklarar också vilket samband som finns mellan dessa perspektiv (brist på vatten gör att individer måste lägga mycket tid till att hämta vatten vilket i sin tur begränsar individens och därmed hela landets möjlighet att utvecklas).